

Poezija je bela mačka

Damari života: izbor iz korejske poezije, priredila i prevela dr Kim Ći Hjang, predgovor Radmila Gikić Petrović, Akademska knjiga, Novi Sad, 2009.

Piše: Sonja Jankov

Najnoviji prevodi korejske poezije čine izbor iz rada četrnaest istaknutih pesnika koji su objavljivali u prvoj polovini XX veka. U oko osamdeset pesama zbirke *Damari života*, odslikava se ambivalentnost poezije koja se gradila kroz kulturne i političke dvojnosti Koreje. Razvijajući se iz 2000 godina stare književne tradicije i njene dvojezičnosti u korejskom i koreizovanom stilu kineskog jezika koji se pisao kineskim ideografskim pismom, moderna poezija je najveći uticaj pretrpela od korejskog fonetskog slovo-slogovnog pisma *hangul*, stvorenog u XV veku. Stoga bismo kao reprezentativne stihove izbora mogli uzeti ove paranomazične „od zore zvono zvoni. / Zvezda zornjača među ljudima je“ (45) koje je napisao Kim Kvang Sup, osnivač Udruženja za kulturu i Udruženja pisaca. Ipak, tematika korejske poezije koja je poetički vrlo bliska Apolinerovoj i stvaralačkom principu slikarske grupe *Plavi jahač*, centrirana je oko činjenice da mnogi od pesnika posle podele Koreje na Južnu i Severnu nisu više videli rođake ili mesto svog rođenja. Stoga, biće i priroda su dva pola između kojih pesnička reč pulsira u otporima zaboravu i mimikriji korejskog pisma u severnokorejsko i južnokorejsko. Personifikuju je golubica iz Songbukdonga izgubivši svoju adresu od kako je nova vlast promenila imena ulica i mitska ptica *Ďopdong* koja i u smrti pamti svoj život dok je bila devojka.

Interkulturalni duh pesnikâ se time čini pre objektivniji nego kao izbor Kim Ći Hjang. Stekavši doktorat književnih nauka na Filološkom fakultetu u Beogradu odbranivši tezu o odnosima istočnih i zapadnih kultura u delu Ive Andrića, Ći Hjang radi kao profesor srpske književnosti i jezika na Hankuškome univerzitetu za strane studije u Seulu. Na korejski je, između ostalog, prevela *Rane jade* Danila Kiša (1999) i *Unutrašnju stranu vetra* Milorada Pavića (2009), uz prevode nekoliko zbirki savremene korejske književnosti na srpski jezik. Tako, Kim Jong Rang, uprkos specijalizaciji engleske književnosti, u pesmi *Zalazak* zadržava dijalošku formu narodnih predanja i sinestetičnost dalekoistočne

književnosti kroz „drevni ljubičasti miris zaboravljenog proleća“ (40). O ružičastom, izazvanom lepetom krila leptira, peva Kim Ok koji je bio stručnjak za esperanto i napisao udžbenik za učenje ovog jezika. Metonimičnost njegovog jezika se vraća motivu zaborava dok „belo morsko cveće / stari put traži“ (*Dolazak i odlazak*, str. 32), a kojim se i Kim So Vol, odlikovan korejskim Zlatnim ordenom za kulturu, predstavlja u izboru. Kim Dong Hvan, glavni urednik književnog časopisa *Samdonli* u kojem su saradivali neki od najpoznatijih korejskih pisaca tog vremena i autor prve korejske epske pesme *Noć na granici*, pamti da „osmeh je bio moja jedina greška“ (30).

Kao najbolja kritika korejske poezije javlja se pesma o jelenu koji simboliše samu No Ćon Mjong, anglistu i jednu od retkih pesnikinja prve polovine XX veka u Koreji. U stihovima: „njegov odraz u potoku / podseća me na bića iz bajke“ (48) vidi se i odraz moderne poezije u narodnim bajkama i predanjima. Kontrastno pluralu sablasnih senki šume u pesnikinjinom *Vašaru*, *Svetlost svica* od Kim Sang Jong odslikava neprimetno ugasnuće pesničkog nadahnuća. I Juk Sa, pak, kom je u Seulu objavljena prva zbirka pesama nakon što je 1944. godine umro u japanskom zatvoru posle dugog i teškog mučenja, „svako puće“ belog grožđa je „po jedna priča“ (73). Najbogatijih metafora se čine stihovi u kojima Pak Mok Vol daje oblacima da plove kroz bistri pogled plave srne. U pesmi *Lunarni april*, koju ispunjava cvetni prah borova i poj crne ptice slavuja, inverzija pretvara najpoznatiju pevačicu u svetlom pesništvu u slušaoca priče slepe devojke.

Istkana od slika, korejska poezija se u ovom izboru zaokružuje *Himnom* koju Han Jong Un, odlikovan Ordenom Koreje prvog reda za ukupnu društveno-kulturnu angažovanost, peva voljenoj. Ovim žanrom odslikava se zaokruženost korejske poezije prve polovine XX veka koju ne karakteriše fragmentarnost što najavljuje postmodernizam kod evropskih i anglofonih pesnika. ■

